

arra törekedett, hogy a nyomtaványt szilárdan összetartsa, védje, a polcon ügyesen elhelyezhetővé, olvasás közben kényelmesen kezelhetővé tegye, a díszítés mértéktartó, harmonikus legyen, s egészében semmi hamis látszatot ne keltsen, semmi más ne igyekezzen lenni, mint egy szép könyv. Most az európai szellem belső egyensúlya odalett: csak éppen könyvkötőinek az ízlése maradjon érintetlen. Várjuk hát türelemmel és bizalommal, hogy ismét csak könyvszerű könyvek díszítsék a kirakatokat, mert az is olyan jel lesz, mint az első fecske.

JOÓ TIBOR.

„Bucureştibe küldik a közintézmények könyvtárában található régi könyveket.“ Ezzel a címmel jelent meg a kolozsvári *Ellenzék* folyó évi május hó 15-i számában egy bennünket fájdalmasan érintő napihír. Amint Bukarestből jelentik, „a kultuszminiszter rendeletet írt alá, mely szerint a közintézmények őrizetében lévő régi könyveket Bucureştibe kell szállítani. A könyveket Jorga professzor, királyi tanácsos elnöklete alatt működő történelmi kutatásokat végző bizottság felülvizsgálja.“

Vajjon mit értsünk ezúttal a felülvizsgálás alatt?

Attól tartván, hogy a „közintézmény“ fogalom Jorga professzorék kényére-kedvére, ráknézve veszedelmesen tágítható és bővíthető, rá gondolni is rossz, hogy mi vár az impérium-változással román státusba kebeleztet magyar állami, vármegyei, városi, valamint a kisebbségi és felekezeti intézmények, múzeumok, szemináriumok, kollégiumok régi könyvanyagára. Ha az *Ellenzék* híre valódinak bizonyul, el lehetünk rá készülve, hogy a tudós királyi tanácsos vezetése alatt működő bizottság ebből az alkalomból ismét vérelemző vésztorvényszékké alakulva fogja felülvizsgálás ürügyével, legjobb esetben is legalább meg-tizedelni az érdekelt könyvállományokat. S egy másik siralmas kérdéssel is szembe kell nézzünk: mi kerül vissza, azaz kerül-e vissza valami az egyszer Bukarestbe szállított anyagból? Mert ha valóban tisztán tudományos célt szolgáló *felülvizsgálásról* volna szó (s nem esetleges elkobzásról, lefoglalásról), akkor azt sokkal célszerűbb lenne helyszínenként megejteni . . .

Az egész akcióra jellemző, hogy a magyarországi könyvtárak régi anyagának hasonlóan gyanús célú központi felhalmozását és felülvizsgálását Budapesten, 1919-ben szerették volna végrehajtani a kommunisták.

Y.

A könyvkölcsönzés kérdése. Ma, amikor a múzeumi könyvtár könyvkölcsönzési tilalma miatt bizonyos körökben nagy a felzúdu-